

Kære studenter årgang 2010!

Et stort tillykke til den største årgang i Frederiksberg Gymnasiums historie. Hele 9 klasser med 210 elever blev studenter i 2010. Et forsøg på et portræt af Jer skal I ha med på vejen – på udvejen ku man sige – I er mere spredte i forudsætninger og i eksamensresultater end vi er vant til. Det har gjort det sværere at undervise Jer – sku man sigte på de, der altid havde læst og havde bøgerne med, eller prøve at give de mere intuitive af Jer en oplevelse med fra modulet? Mange lærere har prøvet at gøre begge dele på en gang – at stille skarpt på de velforberedte og samtidigt prøvet at få resten med. Når det så er lykkedes, når I kvitterer overfor en fremmed censor ved faktisk at vise, at I har modtaget en del af budskabet og knækket en del af koden ved hjælp af en synopsis, et genremæssigt overblik og en flirt med videnskabsteorier, ja så glædes man og synes, det hele har været umagen værd.

Er I spredte i forudsætninger, har I til gengæld vist en meget imponerende sammenhold i fest og i hverdag. I er den årgang, der spontant tog initiativ til at støtte jordskælvsopfrene i Haiti ved en indsamling til Læger uden Grænser – hvor I i løbet af kun 2 timer samlede godt 129.000 kr. ind. En sådan aktion kræver planlægning, opdeling i hold, polititilladelse, distriktsopdeling af målområdet og en kampagne for at få alle med. Alt lykkedes for Jer og jeg vil sent glemme, da vi sammen travede ned i Den Danske Bank på Godthåbsvej med en kiste så tung, at sækkevognen næsten gik i bund. Det var hårdt at få den over kantstenene på vejen. Selv i banken, mens møntoptælleren kørte i godt 45 minutter, kom flere Frederiksbergborgere hen med en stor seddel – både fordi offerviljen var til stede, men bestemt også, fordi I lyste af initiativ. Da var jeg en lille smule stolt over at være Jeres rektor.

Og bagefter var der fest – eller rettere cafeaften. Det er et andet kapitel om Jer, at I formår at feste igennem uden voldsom indblanding fra lærere og rektor – I har selv organiseret cafeaftenerne og når man siger, at I skal

være ude kl. 22 – for det siger vi – så rydder I dansegulvet, genner folk ud og går i gang med kost, skrubbe og gulvspand, så skolen er klar til næste morgen. Det er ikke en selvfølge, at unge kan overholde aftaler af den slags, at de selv kan styre og afvikle en så stor begivenhed under værdige former – men det kan I – måske har vi bidraget til at lære Jer det – evnen til selvorganisering, samarbejde og kontraktopfyldelse vil I få gavn af ikke bare i de studier der venter.

Normalt lærer vi Jer også at sidde pænt stille, mens en kedelig ældre mand taler i lang tid – det er også dannelse og vigtigt af hensyn til studierne med mindre de har forandret sig meget. Desværre har vi dyrket denne disciplin meget lidt i Jeres gymnasieforløb – tværtimod: da verdensmesteren i kajak Arne Nilsson talte til Jer om coaching og om at styre sig eget liv og om de vanskelige forældre, ja da sad I ganske stille nærmest tryllebundne og ku næsten ikke lade ham slippe ud efter to timer – selv indonesisk gamelanmusik, Dana La Croix's jazzede rytmer eller Jan Arrhenius' foredrag om begrebet angst ved eksamen ku I sidde stille til – så nu erklærer jeg Jer klar til at påhøre selv de mest støvede forelæsere ved jurastudiet, hvis de da stadig findes. Kom ikke og sig, at vi ikke er studieforberevende her på FG.!

Når jeg ser ud over årgangen tænker jeg altid på at hver eneste studentereksamen er forskellig – meget endda. Vi ender med at give Jer et tal, som vil figurere i ministeriums officielle statistikker, men bag tallene skjuler der sig mange helt forskellige historier: nogen af Jer har været så skarpe i det faglige, at man sommetider kætterisk tænkte, at havde man blot stukket Jer bøgerne, så ku I såmænd ha klaret det selv. Nogen har haft en god hjælp i hjemmet med alt fra madpakker til studieretningsprojektet i 3.g. Andre har kæmpet hårdere, måske på vej op af den sociale rangstige – vi har mange mønsterbrydere på FG og dem er vi også stolte af – atter andre har bogstaveligt i perioder boet i en plasticpose, døjet med

indlæringsvanskeligheder eller med kronisk sygdom, så man kan kun beundre at de pågældende stod distancen. Godt gået!

Kunsten for skolen har bestået i at binde alle grupperne sammen i løbet af de tre år, at udvise forståelse, når det var det, der var behov for, og så af og til give et vink med en vognstang om, at ”nu var det nu” hvis eksamen skulle i hus. Ca. den første i hver måned har jeg haft gode snakker med godt 80 elever fra FG om livet og vejen og kunsten at møde og aflevere til tiden: om det er lykkedes i tilstrækkeligt omfang, må andre vurdere, men vi har forsøgt at følge Jer tæt. Nu bliver I snart sluppet ud i det fri i studierne lidt som de forårskåde kalve blev – i hvert fald hos Morten Korch – når de skulle på græs første gang. Det efterlader en lille bekymring hos mig, om I nu kan administrere friheden uden de mange venlige henstillinger om nu at møde og huske den engelske stil, men dannelse er jo ifølge Rousseau det, der bliver tilbage, når vi har glemt, hvad vi har lært – så jeg må håbe på, at vi har dannet Jer også på dette punkt- så I ikke er endt som desorienterede tremmekalve.

Jeg har også et par ord med til de dygtigste i blandt Jer – og der er rigtig mange dygtige på FG. Vi har som målsætning, at det skal være OK at være god på FG. I har brilleret i olympiader i matematik, fysik og kemi, scoret 12-taller i datalogi og i engelsk, deltaget i forskerspirekonkurrencer, i klima-camps, produceret film, deltaget i stilekonkurrencer og organiseret elevrådsarbejde, cafeaftener og Haiti-indsamling. Jeg vil godt benytte lejligheden til også at fremhæve Jer som gruppe og takke jer, fordi I konstant har bidraget til at gøre det at undervise til en faglig udfordring for lærerne og fordi I så ofte har været gode til at indgå i de mange sammenhænge og samarbejder, som en moderne gymnasieuddannelse kræver. Man kunne indføre en eliteskole, hvis man kun optog Jeres slags – den tanke vender jeg mig imod, selvom der er rektorkolleger, der gerne så at man kun optog de allerdygtigste på de meget søgte skoler. Jeg tror, at I får rigeligt med eliteuddannelse, når I tager hul på studier og karriere og

bilder mig ind, at I er bedre rustet ved at gå på en skole, der afspejler lokalsamfundet, hvor I også har skullet samarbejde med mere almindelige mennesker – for menneskelig spændvidde er en vigtig kvalitet hos en leder – og ledelse er den fremtid, jeg spår for Jer, uanset om det er forskningen, en politisk karriere eller erhvervslivet, der ender med at vinde jer.

For hele årgangen gælder, at jeg er usikker på, hvor I står rent politisk, men håber, at I har eksperimenteret lidt for at finde Jeres ståsted i løbet af de tre år. Indoktrineringens tid er helt slut – vi lærere kan vel have vores hver især forskellige politiske orientering – men de tider, hvor man mente, at man med held kunne overføre sin holdning til eleverne, er slut. Der er alt for mange påvirkningskanaler: kammerater, medier og familie, og forresten tror jeg, at mange unge ville reagere i sund trods, hvis I fik påduttet en mening. Skulle vi have lært Jer noget på dette område, er det snarere at turde stå frem, stå ved sit udsagn og bevare sin politiske integritet.

Den danske sanger Sebastian har udsendt en opsamlingsCD, der indeholder en sang om vejrhaner:

Det er ikke nemt at vide hvor

Det foregår i disse tider

Det er ikke nemt at vide hvad

Man skal tro – indtil videre

Jeg kender en der bare står

Og kigger rundt til alle sider

Vinder gir nok dig et svar

I hvert fald om hvilken retning du tager

Vendekåber vender sig endnu en gang

Og synger med på sidste skrig
Fra vind & vejrhaner
Hør hvor højt de galer
Tror du nogensinde på
At du får forandret noget
Tror du nogensinde på
Du får vendt om på noget
Før vindende de vender
Sender dig en anden vej

Det kan man jo kalde en opsang. Hvor står du i klimadebatten? Hvordan skal vi sikre og bevare velfærdsstaten? Hvordan sikrer vi en menneskeværdig integration i Danmark? Svaret er Jeres – men I er fra vores side opdraget til at være reflekterende og ærlige – brug det nu og husk engang imellem at se Jer tilbage og husk på nogle af de idealer, I brændte for. Vær ikke bange for at stå frem med et velargumenteret standpunkt – hvis I tøver, risikerer demokratiet at sygne hen.

Uanset om I lige kom over målstregen eller om I nu kan få frit valg på alle uddannelsessystemets hylder, står I nu overfor valg af uddannelse og karriere. En kynisk økonom har udtalt, at der kun er to tal, der er relevante for valget: arbejdsløsheden et år efter kandidatgraden og lønnen 10 år efter. Så skråsikker er jeg nu ikke - jeg tror, vi skal være lidt forsigtige med at udtale os om arbejdsmarkedets sammensætning om 20 år– nogen af Jer vil følge familietraditioner og blive næste generation af læger, jurister og ingeniører, nogen vil bane helt nye veje og måske blive første folkeskolelærer eller bioanalytiker i familien og atter andre skal lige ud at

se, om jorden nu også er rund. Uanset valget, kommer I til at leve og arbejde i en verden med mange flere internationale samarbejdsrelationer end min generation levede i.

Derfor er sproget vigtigt – naturligvis først og fremmest det danske sprog i skrift og tale samt de sprog, I har tilegnet Jer på FG – engelsk, tysk, fransk, italiensk og en smule latin, men også de sprog, som nogle af Jer så at sige har medbragt i bagagen fra hjemmet: spansk, urdu, arabisk og farsi. Det er en gevinst for det danske samfund, at mange af Jer behersker flere sprog og det bliver en stor dag, når det går op for alle i vores land, at det at være 2-sproget slet ikke er ensbetydende med, at man udgør et problem, men tvært imod, at man kan være med til at åbne for ny dialog mellem landene og åbne for nye markeder for Danmark. Vi har på FG haft et mindretal af såkaldt 2-sprogede elever – I er som gruppe lige så uens som andre grupper – nogen af Jer har klaret sig fremragende, andre lige slæbt sig over stregen. Uanset hvor I fra denne gruppe havner i uddannelsessystemet, håber jeg, at I vil huske, at det at beherske et ekstra sprog, er en klar fordel – også selvom omverdenen engang imellem skulle glemme det. Brug det kreativt – find nye veje og bidrag selv derigennem til at gøre Danmark mere rede til en globaliseret dagsorden – hvad enten det drejer sig om en farsitalende laborant, en arabisktalende økonom eller en jurist, der er flydende i urdu.

Nu slutter det - I skal fra Larsens lyse skole ud i ”verden udenfor” – et citat fra døren ud fra cykelkælderens. I år måtte jeg så påtage mig rollen som den kedelige gamle mand, I skulle lytte til og samtidigt sidde stille – ja, det nytter ikke noget, I protesterer, så med et stænk af selvironi, er her et citat fra Verdenslitteraturen tilegnet årgang 2010 – denne gang på originalsproget – og ja, vi skal atter ud til vore venner i hundredemeterskoven:

”But Owl went on and on, using longer and longer words, until at last he came back to where he started”

Med disse ord dimitterer jeg studenter fra Frederiksberg Gymnasium
årgang 2010.